

Auteurs

Eva Rytter Sunesen, Tine Jeppesen en Christoffer Theilgaard (Copenhagen Economics)
Iryna Kristensen en Julien Grunfelder (Nordregio) , ESPON 2018

Context van dit rapport

Het cohesiebeleid van de Europese Unie heeft als doel welvaart en sociale cohesie over het gehele EU gebied te bewerkstelligen. Het doel van het ESPON 2020 Cooperation Programme is de ondersteuning van de doeltreffendheid van dit cohesiebeleid via productie, verspreiding en promotie van territoriale gegevens aangaande de 28 EU lidstaten en de 4 partnerstaten IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland.

Doel van dit rapport

Dit rapport is gericht op de staat van de economische competentie van de verschillende regio's van de EU betreffende Directe Buitenlandse Investerings (DBI) voor niet-Europese investeerders. Het doel van dit rapport is om recente trends in DBI-stromen naar Europa en de territoriale factoren die de locatie bepalen te begrijpen ten einde op maat gemaakte beleidsaanbevelingen te ontwikkelen voor verschillende Europese regio's.

Belangrijkste besluiten

- In de periode van 2003-2015 voerden niet-Europese investeerders meer dan 52,000 DBI projecten in Europa uit, overeenstemmend met een totaalwaarde van meer € 2,600 bn.
- Meer dan 28,000 projecten waren Fusies en Overnames, met 71% van de totaalwaarde. Greenfield investeringen en uitbreidingen door bestaande bedrijven (meestal in perifere regio's) tellen voor de overige 29%.
- Verder lag 56% van de DBI projecten in de dienstensector met een gemiddelde transactiewaarde van € 44 mln. (vooral in meer ontwikkelde urbane en hoofdstedelijke regio's) en 44% in de productiesector met een gemiddelde transactiewaarde van € 60 mln.
- De VS zijn de hoofdinvesteerder, goed voor 58% van alle DBI projecten en 55% van de totale waarde.

- Het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk en Nederland waren de hoofdbestemmingen, waarvan de laatste de meest succesvolle was wanneer we rekening houden met de economische waarde.
- De regio's met de grootste DBI instromen waren Greater Amsterdam (€ 104 bn.), Camden & City of London (€ 74 bn.) en Madrid (€ 54 bn.).
- De hoofddrijfveren voor DBI instromen zijn de reeds aanwezige DBI concentraties en de sterkte van de industriecluster (3.34 resp. 1.45). Daarnaast zijn ook de Bevolkingsdichtheid (0.35), Werkgelegenheid (0.15), Tertiaire educatie (0.12), Marktgroootte (0.07) en Bereikbaarheid (0.04) drijfveren voor DBI stromen.

Bijkomende besluiten

DBI stromen zijn belangrijk omdat ze ook tellen voor

- 5% van de werkgelegenheid (7.7 mln. jobs) in Europa
- 7% van de bruto investeringen in materiële goederen (€ 100 bn.);
- 11% van de productiewaarde (€ 2.100 bn.);
- 9% van de toegevoegde waarde (€ 675 bn.) in Europa.

Algemene aanbevelingen

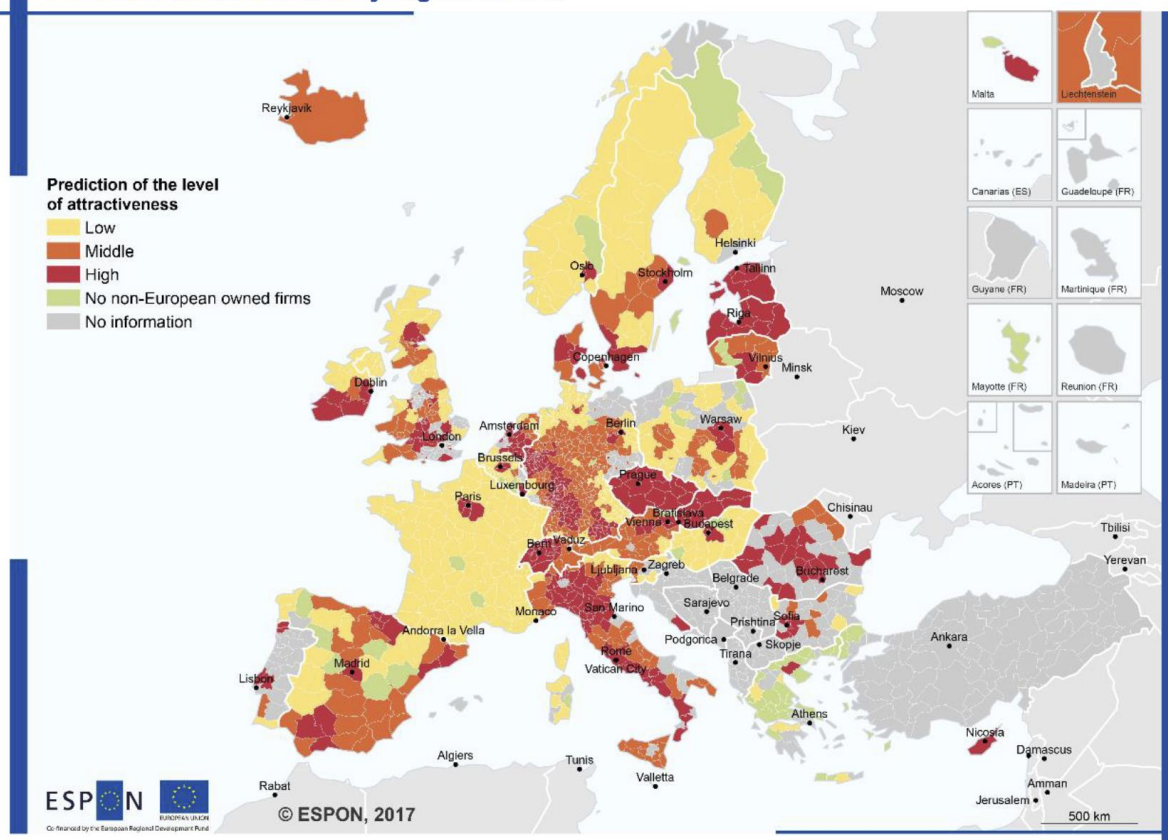
De algemene beleidsaanbevelingen om DBI stromen te versterken zijn opgesplitst rond de drie beleidsniveaus:

- EU: Versterk een enkele markt; Verzeker politieke, regulerende en juridische voorspelbaarheid; Integreer Europa wereldwijd en Stimuleer economische groei.
- Nationaal: Verzeker efficiënte samenwerking tussen de verschillende lagen van de publieke administratie; Gebruik financiële stimulansen selectief; Verzeker flexibele werkgelegenheid en integratie en Gebruik efficiënt competitiebeleid.
- Regionaal: Verzeker competitieve vaardigheden; Bouw aanhoudend clusters rond bestaande sterktes; Investeer in bereikbaarheid en Stimuleer internationalisering en internationaal gerichte branding.

Hoofdkaart van het rapport

- Voor België is de hoofdkaart kaart 5, aantonend dat in verhouding tot bijvoorbeeld haar buurtregio's (vooral deze in Nederland en West-Duitsland), België nauwelijks aantrekkelijk is voor DBI instromen, Vlaanderen en Wallonië inbegrepen.
- De enige uitzondering is de Brusselse regio, met enkele (middelmatig aantrekkelijke) mogelijkheden in en rond Luik (vooral met betrekking tot productie).

Predicted attractiveness by region in 2015

Discussie en aanbevelingen voor België

- De hoofdreden voor deze achtergestelde positie van België, refererend naar de algemene aanbevelingen, lijkt het gebrek aan efficiënte samenwerking te zijn tussen de verschillende lagen van de Belgische regering, het gebrek aan sterke clusters rond de positie van Brussel als centrum van Europa of sterke clusters in de regio, alsook het gebrek aan efficiënte investeringen in bereikbaarheid.
- Aangezien het Verenigd Koninkrijk de belangrijkste bestemming was voor niet-Europese DBI, biedt de Brexit nieuwe uitdagingen om de positie van België te versterken.
- Er is nood aan een meer gericht en aanhoudend nationaal beleid, waarbij de Brusselse, Vlaamse en Waalse regio betrokken worden.

Auteur van het Synthetic Report

Prof.dr.ir. Luuk Boelens (AMRP, UGent) in samenwerking met de leden van het Belgisch ESPON Contact Punt.

Het Belgisch ESPON Contact Punt is gefinancierd door Departement Omgeving (Vlaamse Overheid), DGO4-Direction générale opérationnelle Aménagement du territoire, Logement, Patrimoine et Energie (Service public de Wallonie) en perspective.brussels.

Het werk van het Belgisch ESPON Contact Punt wordt gecoördineerd vanuit de Afdeling Mobiliteit en Ruimtelijke Planning van Universiteit Gent, met de partners van Universiteit Liège en Vrije Universiteit Brussel.

Luuk BOELENS Séverine Baert

luuk.boelens@ugent.be

Séverine Baert

severine.baert@ugent.be

Universiteit Gent

AMRP

Sint-Pietersnieuwstraat 41 B2

9000 Gent

Kobe BOUSSAUW

kobe.boussauw@vub.be

Joren SANSEN

joren.sansen@vub.be

Vrije Universiteit Brussel

Cosmopolis

Pleinlaan 2

1050 Brussel

Jacques TELLER

jacques.teller@uliege.be

Zoé LEJEUNE

zoe.lejeune@uliege.be

Université de Liège

LEMA/Lepur

Quartier Polytech 1, Allée de la Découverte

9, Bât B52/3

4000 Liège